

THIẾT KẾ MÔI TRƯỜNG GIÁO DỤC CHO NHÓM TRẺ 6 - 12 THÁNG TUỔI Ở TRƯỜNG MẦM NON

ĐỖ CHIÊU HẠNH*

TÓM TẮT

Bài viết trình bày cách thiết kế môi trường giáo dục cho nhóm trẻ 6-12 tháng tuổi nhằm cung cấp một số kinh nghiệm cho cán bộ quản lý và giáo viên mầm non trong việc thiết kế lớp học, đáp ứng nhu cầu, phù hợp với đặc điểm phát triển và chế độ sinh hoạt của trẻ 6 -12 tháng tuổi.

Từ khóa: trường mầm non, trẻ 6-12 tháng tuổi, môi trường giáo dục.

ABSTRACT

Designing learning environment for 6 - to 12-month-old children at kindergartens

The article presents the design of a learning environment for 6- to 12-month-old children in order to provide some experience for managerial staff and kindergarten teachers in designing classrooms that meet the needs of 6- to 12-month-old children and are appropriate for their developmental characteristics and daily activities.

Keywords: kindergarten, 6- to 12-month-old children, learning environment.

1. Đặt vấn đề

Tại kì họp thứ 13 của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh khóa 8 vào ngày 14 tháng 6 năm 2014, đề án giữ trẻ mầm non từ 6-18 tháng tuổi của Ủy ban nhân dân Thành phố đã được thông qua. Theo đó, lộ trình thực hiện đề án sẽ được triển khai trong ba năm học sắp tới. Trong năm học đầu tiên, 2014-2015, thành phố triển khai thí điểm ở 8 quận, huyện gồm: Quận 7, Quận 12, Bình Chánh, Củ Chi, Bình Tân và Nhà Bè. Năm học thứ 2, 2015-2016, Thành phố sẽ triển khai thêm ở 4 quận nữa là Quận 9, Quận 11, Gò Vấp và Tân Bình. Đến năm học thứ 3, 2016-2017, ngành mầm non thành phố sẽ thực hiện đại trà việc đón trẻ từ 6 -18 tháng tuổi ở cả 24 quận huyện. [5]

Để đón nhóm trẻ 6-18 tháng tuổi

đến trường, các trường mầm non cần chuẩn bị rất nhiều về cơ sở vật chất, về giáo viên, về công tác tuyên truyền cho phụ huynh học sinh yên tâm gửi trẻ... Trong công việc này, việc chuẩn bị cơ sở vật chất cho trẻ từ 6-18 tháng, đặc biệt cho nhóm trẻ 6-12 tháng là một trong những việc đầu tiên cần được quan tâm nhiều nhất. Chính vì lí do đó, bài viết muốn chia sẻ thêm một số thông tin giúp cán bộ quản lý các trường mầm non và giáo viên phụ trách nhóm trẻ 6-12 tháng có thêm tư liệu để thiết kế lớp học, mua sắm trang thiết bị, đồ dùng, đồ chơi sao cho thật sự an toàn và phù hợp với đặc điểm phát triển cũng như chế độ sinh hoạt của trẻ 6-12 tháng tuổi.

2. Tầm quan trọng của môi trường giáo dục đối với sự phát triển của trẻ 6-12 tháng

* ThS, Trường Đại học Sư phạm TPHCM; Email: chieuhanh@gmail.com

Năm đầu tiên của cuộc đời là giai đoạn vô cùng quan trọng đối với sự phát triển về thể chất, nhận thức, ngôn ngữ và tình cảm-xã hội của trẻ. Giấc ngủ, bữa ăn, các cơ hội cho trẻ được vận động để phát triển thể chất, được giao tiếp với những người xung quanh, được yêu thương và các hoạt động thúc đẩy sự hoàn thiện của các giác quan... đóng vai trò quan trọng hơn hết đối với trẻ trong giai đoạn này hơn bất kỳ một giai đoạn nào khác trong cuộc đời của trẻ. Nhu cầu thiết yếu nhất của trẻ nhóm 6-12 tháng chính là sự an toàn, là bầu không khí ấm áp, là sự chăm sóc, tình yêu thương của giáo viên mầm non, của những người trực tiếp chăm sóc trẻ. Chính vì thế, trường mầm non cần phải xây dựng lớp học với những trang thiết bị, đồ dùng thật an toàn cho trẻ và cần cung cấp các đồ chơi đáp ứng nhu cầu phát triển các mặt thể chất, nhận thức, ngôn ngữ và tình cảm-xã hội của từng trẻ.

3. Nguyên tắc thiết kế môi trường giáo dục cho nhóm trẻ 6-12 tháng tuổi

Việc thiết kế môi trường giáo dục cho nhóm trẻ 6-12 tháng có vai trò rất quan trọng đối với sự phát triển về thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm-xã hội của trẻ cũng như đáp ứng các nhu cầu cơ bản, thiết yếu của trẻ. Chính vì thế, việc thiết kế môi trường giáo dục cần tuân thủ một số nguyên tắc cơ bản như an toàn; đảm bảo sức khỏe cho trẻ; tạo cho trẻ cảm giác thoải mái; tiện nghi; đồ dùng, trang thiết bị vừa kích cỡ của trẻ, đồ chơi bố trí vừa tầm của trẻ; tính đa năng, tiện lợi của đồ dùng, đồ chơi, trang thiết bị; lớp học rộng rãi, thoáng đãng tạo

cơ hội cho trẻ đi lại; đồ dùng đồ chơi phong phú cho phép trẻ tự do lựa chọn.

3.1. An toàn

An toàn được xem là nguyên tắc quan trọng nhất. Trong môi trường lớp học an toàn, trẻ sẽ tự do hoạt động, tự do đi lại, tự do khám phá mọi điều thú vị trong lớp mà giáo viên không phải lo lắng về việc trẻ có thể bị tai nạn. Khi đó, giáo viên sẽ toàn tâm toàn ý hơn vào việc giao tiếp, tương tác với trẻ hơn là cứ tập trung kiểm soát và thường xuyên nói “không” với trẻ vì sợ trẻ bị tai nạn học đường. Do đó, khi thiết kế môi trường giáo dục cho nhóm trẻ 6-12 tháng, trường mầm non cần lưu ý phải đảm bảo an toàn tuyệt đối cho trẻ. Môi trường an toàn cho trẻ mang một số đặc điểm sau đây:

- Toàn bộ đồ dùng, đồ chơi, trang thiết bị vận động của trẻ phải được làm từ những chất liệu không độc như gỗ, hạn chế sử dụng đồ dùng, đồ chơi làm từ nhựa (mủ) chất lượng kém, không rõ xuất xứ, đặc biệt tránh xa nhựa tái sinh. Ngoài ra, khi chọn đồ dùng, đồ chơi cho trẻ, cần phải lưu ý đến hàm lượng chì (Pb) cũng như các loại hóa chất độc hại khác chẳng hạn như BPA (Bisphenol A - gây ảnh hưởng đến chức năng của các hormon, cũng như phát triển một số loại ung thư phụ thuộc hormon, gây biến đổi nội tiết, thậm chí tác động đến sự hình thành và phát triển giới tính). [4]

- Do đặc điểm sinh lí của lứa tuổi này là bắt đầu bò, đứng chựng, đi men, tập đi và rất tò mò, luôn muốn khám phá thế giới xung quanh – vì thế trường mầm non cần lưu ý khi thiết kế phòng dành cho nhóm 6-12 tháng sao cho thật an toàn -

sàn nhà phải êm, không trơn trượt và tất cả đồ chơi đều được để ở các kệ thấp, vừa tầm của trẻ. Nếu có điều kiện thì trường mầm non có thể lát sàn gỗ. Ngoài ra, sàn lớp còn có thể trải thảm ni, dùng nhựa giả gỗ, thảm foam, trải simili hoặc có thể để sàn gạch như bình thường. Tuy nhiên, trường mầm non cần chú ý tính chất của các khu vực trong lớp học để thiết kế sàn cho hợp lí. Khu vực ăn uống và khu vực ngủ của trẻ có thể không cần thảm nhưng khu vực cho trẻ vận động, tập bò, tập đi nhất thiết phải sử dụng thảm hoặc nệm để tạo môi trường an toàn cho trẻ vận động.

- Lứa tuổi của trẻ càng nhỏ thì yếu tố an toàn cần được đặt lên hàng đầu. Do đó, giáo viên không được để đồ vật trên cao, cạnh tủ, cạnh bàn phải được thiết kế bo tròn, không thiết kế các ổ điện ở thấp, ngay tầm với của trẻ.

3.2. *Đảm bảo vệ sinh*

Đảm bảo vệ sinh sạch sẽ là một trong những yêu cầu cơ bản quan trọng khi thiết kế môi trường cho nhóm trẻ 6-12 tháng. Cả cô giáo và trẻ đều phải được bảo vệ khỏi các ảnh hưởng xấu của môi trường xung quanh đến sức khỏe. Vì thế, phòng ốc dành cho nhóm trẻ này phải thông thoáng, có ánh sáng chiếu vào và không khí thoáng mát, không bị ô nhiễm bởi tiếng ồn cũng như các loại bụi bặm, rác thải, cống rãnh... Ngoài ra, khi thiết kế phòng cần lưu ý một số nguyên tắc sau:

- Cần tách rời khu vực thay tã và khu vực nhà vệ sinh xa khu vực ăn uống và khu vực pha sữa của trẻ để đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm.

- Cần vệ sinh sạch sẽ và giữ mặt sàn tất cả các khu vực trong lớp từ phòng sinh hoạt chung, khu vực ngủ, khu vực ăn uống, khu vực vận động luôn khô thoáng và sạch sẽ suốt ngày.

- Cần thiết kế bồn rửa tay cho giáo viên và cả cho trẻ để tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên và trẻ được rửa tay thường xuyên.

3.3. *Thoải mái*

Đối với trẻ 6-12 tháng tuổi, môi trường thoải mái là môi trường giống như nhà của trẻ - ngôi nhà với bầu không khí ấm áp, dễ chịu. Môi trường này không chỉ tốt cho trẻ mà cho cả giáo viên. Bầu không khí ấm cúng, thân mật sẽ giúp cho cả giáo viên và trẻ hoạt động thoải mái và đặc biệt ở môi trường này sẽ không có những căng thẳng ảnh hưởng đến sự phát triển về mặt trí não của trẻ. Để tạo môi trường thoải mái như vậy, trường mầm non cần chú ý sắp xếp đồ đạc gọn gàng, ngăn nắp, tránh sự lộn xộn, trưng bày đồ dùng, đồ chơi thật hấp dẫn trẻ và có thể mang thiên nhiên vào lớp (mang một số chậu cây có thể sống trong phòng, bình hoa tươi, một số lá cây khô, hoa quả khô, tăng cường sử dụng các trang thiết bị có xuất xứ từ thiên nhiên như kệ gỗ, bàn ghế gỗ thay vì sử dụng kệ nhựa, bàn ghế nhựa...). Các cách đơn giản này có thể tạo tâm trạng hài hòa, thoải mái và giúp thư giãn cho cả giáo viên và trẻ.

Để tạo môi trường thoải mái, có thể lưu ý một số nguyên tắc sau đây:

- Màu sắc sơn tường và trang thiết bị nên là những màu nhạt, gần gũi thiên nhiên như xanh dương nhạt, xanh lá cây nhạt, vàng nhạt...

- Nên tận dụng ánh sáng thiên nhiên hơn là ánh sáng đèn.

- Lưu ý đến luồng không khí giúp thông thoáng phòng.

- Trường cần sử dụng gạch, gỗ hoặc thảm cũng như thiết kế tường, sử dụng kính cửa sổ giúp giảm tiếng ồn cho lớp học.

3.4. Tiện lợi

Môi trường tiện lợi là môi trường mà trong đó giáo viên và trẻ có thể dễ dàng nhìn thấy, tìm được và sử dụng đồ dùng, trang thiết bị hoặc đồ chơi một cách dễ dàng. Do đó, khi thiết kế môi trường cho nhóm trẻ 6-12 tháng, trường mầm non cần chú ý sắp xếp đồ dùng, đồ chơi và trang thiết bị một cách rõ ràng và ai cũng có thể nhìn thấy để lấy và sử dụng. Đồ dùng, đồ chơi phải được sắp xếp theo khu vực thật rõ ràng. Trẻ em chưa biết chữ và do đó chưa đọc được các loại nhãn mà giáo viên hay dán trên các thùng đồ chơi tại các khu vực. Vì thế, giáo viên cần sắp xếp đồ dùng, đồ chơi riêng cho các khu vực để trẻ dễ dàng lựa chọn như khu vực phát triển vận động tinh, khu vực phát triển các vận động thô, khu vực đọc sách, khu vực để các đồ chơi phát triển nhận thức...

Đối với khu vực cho trẻ ăn và khu vực vệ sinh cần phải sạch sẽ, sáng sủa và tiện lợi cho cô và trẻ. Đồ dùng phải được sắp xếp thuận tiện. Trang thiết bị cần được thiết kế vừa tầm của giáo viên, hạn chế khom người hoặc với tay. Tất cả mọi đồ dùng phải được sắp xếp ngăn nắp, khoa học, tạo sự tiện lợi cao nhất cho giáo viên khi chăm sóc trẻ.

Khi thiết kế phòng cho nhóm trẻ này, trường mầm non cũng cần thiết kế

hệ thống tủ kệ cho giáo viên. Hệ thống tủ kệ tiện nghi sẽ giúp giáo viên sắp xếp đồ đạc một cách khoa học hơn, tạo sự tiện lợi trong việc chăm sóc trẻ. Ví dụ ngay vị trí bàn thay tã, trường cần bố trí hệ thống kệ mở trên cao để giáo viên để tã mới và các đồ dùng vệ sinh cho trẻ. Hoặc ở khu vực bàn pha sữa cho trẻ, nhà trường cũng cần thiết kế hệ thống kệ mở hoặc trang bị tủ để giáo viên lưu trữ đồ dùng ngăn nắp hơn, tránh sự lộn xộn, ảnh hưởng đến công tác chăm sóc trẻ.

3.5. Đồ dùng, trang thiết bị vừa kích cỡ của trẻ

Khi thiết kế môi trường có chiều cao và kích cỡ phù hợp với trẻ sẽ giúp trẻ tự lấy những gì trẻ muốn mà không phải leo, vói để lấy, hoặc thậm chí không lấy tới cho nên chỉ nhìn hoặc yêu cầu giáo viên lấy giùm. Điều này sẽ làm hạn chế sự phát triển của trẻ rất nhiều. Do đó, khi mua đồ dùng, trang thiết bị cho nhóm 6-12 tháng, trường mầm non cần lưu ý đến nguyên tắc này. Việc mua sắm đồ dùng, trang thiết bị vừa kích cỡ của trẻ không chỉ giúp giáo viên không tốn công sức vào việc lấy đồ chơi cho trẻ, dọn dẹp đồ chơi cho trẻ, hỗ trợ vận động của trẻ mà còn giúp trẻ tự lập hơn trong mọi hoạt động của mình ở trường mầm non.

3.6. Đáp ứng được chế độ sinh hoạt của trẻ 6-12 tháng

Để thiết kế môi trường cho nhóm lớp này, trường mầm non cũng cần lưu ý đến chế độ sinh hoạt rất đặc biệt và khác hẳn các nhóm lớp khác của trẻ. Đối với lứa tuổi này, trẻ rất cần được tắm nắng, vì vậy trường mầm non cần bố trí khu vực tắm nắng cho trẻ. Ngoài ra, trẻ vẫn còn

đang trong độ tuổi bú mẹ, do đó, trường cũng cần thiết kế một khu vực trong lớp để tạo điều kiện cho bé bú mẹ. Bên cạnh đó, trẻ 6-12 tháng tuổi ngủ 2-3 giấc một ngày, vì thế trường mầm non cần bố trí phòng cho nhóm 6-12 tháng tránh xa các lớp lớn và khu vực ồn ào trong trường hoặc thiết kế phòng có hệ thống cửa sổ và cửa ra vào cách âm. Hơn nữa, trẻ còn rất nhỏ nên chưa ngủ trên loại giường có thể xếp chồng lại sau khi trẻ ngủ xong như thực tế hiện nay mà trẻ phải được ngủ trên cũi. Do đó, diện tích phòng học phải rộng để bố trí cũi ngủ cho trẻ và các trang thiết bị khác. Nếu có điều kiện về phòng ốc và giáo viên thì trường mầm non có thể bố trí phòng ngủ tách riêng với phòng sinh hoạt chung.

Trên đây là một số nguyên tắc cơ bản mà trường mầm non cần phải lưu ý khi thiết kế phòng để đảm bảo tốt việc chăm sóc giáo dục cho nhóm trẻ 6-12 tháng.

4. Thiết kế môi trường giáo dục cho nhóm trẻ 6-12 tháng tuổi

Để đáp ứng nhu cầu của trẻ 6-12 tháng tuổi, phù hợp với đặc điểm phát triển các mặt thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm-xã hội và phù hợp chế độ sinh hoạt của trẻ 6-12 tháng tuổi, trường mầm non cần phải thiết kế môi trường giáo dục cho nhóm 6-12 tháng tuổi gồm các khu vực sau đây:

4.1. Khu vực tắm nắng cho nhóm trẻ 6-12 tháng/khu vực chơi tập ngoài trời

Trong những ngày có nắng đẹp, giáo viên có thể tổ chức các hoạt động chơi – tập ngoài trời như các hoạt động phát triển các nhóm cơ và hô hấp, các

hoạt động phát triển nhận thức – cho trẻ quan sát các cây cối, con vật trong sân trường, vườn trường. Khu vực tắm nắng và khu vực chơi tập ngoài trời của trẻ có thể sử dụng chung. Khu vực chơi tập ngoài trời có thể chuẩn bị:

- Một số loại bóng (nhiều kích cỡ, nhiều màu sắc);
- Các loại Hammock;
- Một số vòng.

Ở sân trường hoặc hiên chơi của lớp, trường cần bố trí khu vực tắm nắng cho trẻ. Hiên chơi cần đảm bảo diện tích 0,5 - 0,7m² cho một trẻ, chiều rộng không dưới 2,1m; có lan can bao quanh cao 0,8-1m. Tốt nhất là trường nên bố trí khu vực tắm nắng ngoài vườn trường (nếu có điều kiện). Khu vực này nên sạch sẽ và an toàn cho trẻ.

Khu vực tắm nắng cần trang bị:

- Thảm nằm;
- Các loại phụ kiện cho trẻ: nón che mắt, che thóp, khăn che bộ phận sinh dục, khăn lông, khăn lau mồ hôi...
- Một số loại đồ chơi như bóng, chút chút...

4.2. Khu vực vận động ngoài trời

Lứa tuổi 6-12 tháng là lứa tuổi đang bắt đầu tập đi và hoàn thiện một số vận động khác. Vì thế, ở khu vực vận động ngoài trời, trường mầm non cần trang bị một số loại đồ chơi ngoài trời phù hợp lứa tuổi như cầu tuột, xích đu, các con thú nhún vừa kích cỡ trẻ, các loại Hammock, nhà banh, thanh cho trẻ vịn tập đi...

Trường mầm non cũng nên chú ý thiết kế bề mặt sân của khu vực hoạt động ngoài trời sao cho an toàn nhất đối với trẻ. Mặt sân có thể trồng cỏ tự nhiên,

cỏ nhân tạo hoặc trải thảm nỉ, thảm foam sao cho đảm bảo an toàn cho trẻ.

4.3. Phòng sinh hoạt chung/ khu vực chơi – tập trong lớp

Yêu cầu về diện tích phòng sinh hoạt chung là 1,5-1,8m²/trẻ. Nếu sĩ số tối đa cho nhóm 3-12 tháng là 15 trẻ thì diện tích tối thiểu phòng sinh hoạt chung sẽ là 22,5m²-27m². Với diện tích này, giáo viên có thể bố trí các thảm chơi tập của trẻ, các loại ghế rung, một số kệ thấp bố trí đồ chơi cho trẻ.

Đồ dùng, đồ chơi, trang thiết bị cho khu vực chơi tập gồm có:

- Thảm chơi;
- Ghế rung;
- Kệ thấp;
- Các loại thú nhồi bông;
- Các loại đồ chơi trẻ có thể cầm vừa tay, giữ, mút, lắc, làm cho phát ra tiếng kêu: xúc xắc, những cái lắc lắc nhiều màu, vòng chuông, đồ chơi bóp ra tiếng kêu sột soạt, chũt chũt, đồ chơi có phần silicon mềm để gặm nướ;
- Các loại đồ chơi kích thích thính giác: nhạc treo nôi, những đồ vật phát ra các bài hát êm dịu, gấu bông ru ngủ;
- Các loại đồ chơi kích thích thị giác: tranh ảnh hình các gương mặt treo lên để bé có thể quan sát, các loại gương không thể đánh vỡ;
- Các loại đồ chơi có thể chơi giả vờ: búp bê, con rối, ô tô nhựa hay gỗ, và các đồ chơi có thể bỏ vào chậu tắm, những cái chén nhựa;
- Các loại đồ chơi để thả và nhặt: chén nhựa, bóng nhựa;
- Các loại đồ chơi xây dựng: các khối hình bằng gỗ, bông hay nhựa;

- Các loại đồ chơi phát triển thể chất, tạo cơ hội cho trẻ vận động: những quả bóng có kích thước và màu sắc khác nhau, xe đẩy, xe tập đi, xe chòi chân, xe kéo nhựa, xe đẩy có gắn đồ chơi...

- Các loại sách vải, sách hình nôi, sách/ tranh ảnh có hình những đồ vật hàng ngày...

- Cháo gỗ, thìa gỗ;
- Đàn phím gỗ (xylophone);
- Những chiếc hộp đựng đồ có nắp rộng để trẻ dễ dàng bỏ đồ chơi vào và lấy ra.

4.4. Khu vực ăn cho nhóm trẻ 6-12 tháng

Khu vực ăn của trẻ có thể thiết kế cố định hoặc di động (bàn ghế tháo lắp) – tùy theo diện tích nhóm lớp. Khu vực này gồm có bàn ăn và các ghế ăn phù hợp với trẻ 6-12 tháng. Trường có thể trang bị các loại ghế ăn kèm theo bàn cho trẻ ngồi theo cá nhân hoặc trang bị bàn cong có kèm theo ghế (tùy theo diện tích lớp, tùy theo điều kiện của trường và sĩ số trẻ).

Đồ dùng phục vụ ăn uống cho trẻ gồm có:

- Ghế ăn (hoặc bàn/ ghế ăn);
- Chén, muỗng, ca uống nước;
- Yếm ăn (yếm vải/ yếm loại không thấm nước/ yếm màng);
- Bình nước (loại có tay cầm, ống hút để tập cho trẻ uống nước);
- Bình sữa;
- Bàn pha sữa;
- Máy hấp bình sữa;
- Bình nước nóng;
- Bình nước uống cho trẻ.

4.5. Khu vực ngủ cho nhóm trẻ 6-12 tháng

Theo Điều lệ trường mầm non, phòng ngủ của trẻ có diện tích từ 1,2 - 1,5m²/trẻ. Do đó, trường mầm non cần thiết kế phòng ngủ của trẻ có diện tích khoảng 18-22,5/m². Tuy nhiên, do đặc thù của lứa tuổi này là trẻ ngủ trong cũi, mà diện tích của cũi trẻ em thường là 140 x 70cm (0,98m²) cho nên khi thiết kế phòng ngủ của trẻ cần bố trí, sắp xếp cũi ngủ và lối đi lại sao cho hợp lí, rộng rãi.

Hiện nay, các trường mầm non ở Việt Nam thường bố trí khu vực ngủ của trẻ chung với phòng sinh hoạt chung. Tuy nhiên, với lứa tuổi 6-12 tháng, chúng ta không nên sử dụng chung mà cần bố trí riêng. Như vậy, nếu phòng sinh hoạt chung gồm có cả khu vực ngủ của trẻ thì diện tích phòng sinh hoạt chung cần đảm bảo 40,5-49,5m².

Đồ dùng cho phòng ngủ gồm có:

- Cũi ngủ;
- Nệm bông ép;
- Bộ quần cũi;
- Drap, mền (khăn lông), gối mềm;
- Đồ chơi treo cũi;
- Mùng.

4.6. Khu vực vệ sinh cho nhóm trẻ 6-12 tháng

Theo điều lệ trường mầm non, phòng vệ sinh cần đảm bảo 0,4 – 0,6m²/trẻ. Như vậy, nhà vệ sinh chiếm diện tích khoảng 6-9m².

Đồ dùng, trang thiết bị cho nhà vệ sinh, gồm có:

- Máy nước nóng;
- Tủ đựng hóa chất lau nhà, nước lau kiếng... (thiết kế trên cao, có cửa);
- Xà bông tắm, dầu gội đầu dành cho

trẻ em;

- Lavabo/ Gương;
- Bô ngồi;
- Thau tắm (được thiết kế trên cao, vừa tầm giáo viên);
- Nhiệt kế đo độ nóng của nước;
- Đồ chơi tắm (các con vật);
- Bông tắm.

Ngoài ra, trong phòng sinh hoạt chung, trường mầm non cần bố trí bàn thay tã trong phòng sinh hoạt chung hoặc phòng ngủ cho trẻ. Nếu hai phòng này riêng biệt thì cần bố trí hai bàn thay tã riêng. Nếu hai phòng này bố trí chung thì chỉ cần trang bị bàn thay tã chung. Không nên bố trí bàn thay tã trong nhà vệ sinh.

4.7. Khu vực cho mẹ đến lớp cho bé ăn sữa mẹ

Nhóm trẻ 6-12 tháng vẫn còn đang bú mẹ. Do đó, trong nhóm lớp này cần bố trí khu vực cho mẹ đến cho bé ăn sữa mẹ. Theo chế độ sinh hoạt của trẻ, thời gian bú mẹ là 11g30-12g. Tuy nhiên, khi nhận trẻ, giáo viên có thể hỏi phụ huynh xem có bao nhiêu mẹ có thể đến cho con bú vào thời gian này để thiết kế khu vực phù hợp (tùy vào số lượng mẹ đến lớp). Thông thường thì trường có thể trang bị ghế ngồi cho mẹ đến cho bé bú (ghế thư giãn).

Bảng liệt kê các đồ dùng cần trang bị cho nhóm trẻ 6-12 tháng (gợi ý)

(5 trẻ)

- **Đồ dùng, trang thiết bị chăm sóc trẻ**
 - 1 giá phơi khăn mặt
 - 1 tủ (kệ) đựng chén, ca uống nước của trẻ
 - 1 tủ đựng đồ dùng cá nhân của trẻ

(balô, giày, nón)

- 1 tủ đựng mền, drap và mùng của trẻ

- 2 thảm chơi hình chữ nhật
- 5 cũi ngủ
- 1 ghế xích đu
- 1 ghế cho giáo viên
- 5 ghế ăn, thấp vừa kích cỡ trẻ
- 1 bàn cong vừa cho 6 trẻ
- 5 chén ăn bột
- 5 ca uống nước
- 2 kệ treo tường (cho giáo viên để đồ)

- 3 kệ thấp 1 tầng để đồ chơi của trẻ

- 12 cái mền, 12 drap, 6 mùng trắng
- 1 bàn thay tã
- 1 bàn pha sữa
- 1 máy tiệt trùng bình sữa
- 1 máy hâm sữa
- Bình nước nóng
- 1 cửa an toàn cho trẻ nhỏ
- 1 thùng rác
- 1 tủ lạnh nhỏ
- 1 thau tắm (thiết kế vừa tầm GV đứng tắm)

- 5 bộ ngò có lưng tựa và tay vịn

• **Các trang thiết bị khác cho nhóm trẻ 6-12 tháng**

- 1 gương an toàn (chiều cao ngang tầm mắt trẻ)

- 1 bảng thông báo
- 1 cầu thang bằng mút xốp để cho trẻ vận động

- 1 vài bức tranh nghệ thuật treo ngang tầm mắt trẻ

- Búp bê
- Thảm nằm chơi

- Các con thú mềm

- Các đồ chơi bằng vải

• **Đồ chơi phát triển ngôn ngữ và khả năng nghe của trẻ**

- Tivi
- Máy đĩa/ cassette
- Đĩa nhạc cho trẻ ngủ (hát ru/ nhạc không lời)

- Sách vải

- Sách làm bằng giấy bồi

- Búp bê vải, thú nhồi bông

- Rối vải

- Đàn organ/ piano

- Các loại nhạc cụ khác như trống, kèn, bộ gõ...

• **Các loại đồ chơi phát triển vận động tinh, vận động thô, phát triển nhận thức**

- 2-3 bộ hình khối bằng mút xốp hoặc vải (chất liệu mềm)

- 2 điện thoại di động (đồ chơi, pin an toàn)

- 3 bộ hệ tháp, li tháp, vòng tháp, chén tháp

- 3 lục lạc

- 2 loại đồ chơi có thể kéo, đẩy

- 3 quả bóng mềm có kích cỡ khác nhau (cao su/ vải)

- 4 bộ chìa khóa bằng nhựa

- Xe cũi thả hình/ Ngôi nhà thả hình

- 3-5 loại đồ chơi khác phát ra âm thanh và có màu sắc sắc sỡ

- Đồ ngâm nước răng

- Bộ đồ chơi thao tác vai (bình, ca, li, chén, muỗng...)

- 2 khu vực phát triển vận động thô (bậc thang, hàm chui, bò, xe tập đi...)

Một số hình ảnh trang thiết bị, đồ dùng, đồ chơi gợi ý

	
<p>Cũi ngủ</p>	<p>Ghế rung</p>
	
<p>Ghế ăn của trẻ</p>	<p>Thảm chơi cá nhân</p>
	
<p>Các loại chú vịt</p>	<p>Lục lạc bằng gỗ</p>
	

Đồ chơi bằng vải mềm	Bóng mềm nhiều kích cỡ
	
Đồ chơi phát ra âm thanh, nhiều màu sắc	Đồ chơi phát ra âm thanh, nhiều màu sắc
	
Xe tập đi	Vòng tháp
	
Ngôi nhà thả hình	Bộ đồ chơi thao tác vai

5. Kết luận

Thiết kế môi trường chăm sóc giáo dục cho nhóm trẻ 6-12 tháng tuổi là một việc hết sức cần thiết. Vì thế, trường mầm non cần tuân thủ các nguyên tắc cơ bản khi thiết kế môi trường giáo dục để tạo ra một môi trường an toàn, tiện lợi, thoải mái, tạo điều kiện tốt cho việc chăm sóc giáo dục trẻ của giáo viên cũng như tạo môi trường tốt nhất để trẻ có thể phát triển toàn diện các mặt thể chất, nhận thức, ngôn ngữ và tình cảm-xã hội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục Đào tạo (2014), *Tài liệu bồi dưỡng thường xuyên giáo viên chu kì 3, Module 7, 8, 9 - Thiết kế môi trường giáo dục trong trường mầm non.*
2. Bộ Giáo dục Đào tạo (2010), *Danh mục đồ dùng, đồ chơi, trang thiết bị cho nhóm trẻ 3-12 tháng.*
3. Julie Bullard (2014), *Creating Environments for Learning*, Second Edition, Pearson.
4. <http://mepheshop.net/index.php/kenh-thong-tin/21-binh-sua-co-bpa-co-the-lam-tre-bien-doi-gioi-tinh.html>
5. <http://laodong.com.vn/chinh-tri/ky-hop-13-hdnd-tphcm-khoa-viii-chi-gan-7600-ti-dong-cho-giao-duc-215978.blđ>

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 11-9-2014; ngày phản biện đánh giá: 14-12-2015;
ngày chấp nhận đăng: 24-8-2015)